

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Духът прави силата

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Д о к л а д

по дисциплината „Теория на МИО“

на тема:

„Основни тенденции при международната трудова миграция. Ефекти за страните на емиграция и държавите на имиграция.“

Изготвил:

Ия Костова

ф.н. 15113002

Проверил:

хл преп. М. Луков

София, 2017 г.

УВОД

Продължаващият дебат за бъдещето на работните места често се свързва с въздействието на технологиите. Въпреки че технологичните иновации играят решаваща роля при оформянето на работни места, не могат да се пренебрегнат глобалните демографските тенденции, както и промените в естеството на работата в световен мащаб, на регионално и национално равнище. Тази динамика има дълбоки последици за пазара на труда. Тя ще продължи тъй като компютрите и технологиите няма да успеят изцяло да заменят човешкия труд.

Работниците вземат решения за това дали, как и къде да работят в сложна пазарна среда, стратегии за заетост, системи за социална защита, обществени норми и културни промени, както и нива на технологично и друго развитие в рамките на техните общности и страни. Политическите решения, които хората вземат днес създават условия за бъдещ растеж на работните места, неравенства между половете и нивото на възнаграждения, и начините, по които хората ще използват технологията.

1. Тенденции в трудовата миграция

Критично измерение на предлагането на работна сила е нарастването на глобалната работна сила "в движение" т.е. трудовата миграция. Решенията за миграция са сложни, включващи фактори, които изискват „издърпващо“ търсене (напр. привлекателни възможности за работа), фактори на предлагането (напр. липса на работни места, природни или политически бедствия) и комбинации от двете. Големи и разнообразни мрежи, които обхващат от заемополучатели, които предоставят средствата, необходими за заплащане на агент за преминаване на границата, до работодатели или приятели в дестинацията, които помагат на мигрантите да намерят работни места и места за живеене, допринасят за решенията за миграция.

Факторите, които мотивират мигрантите да преминават граници рядко имат еднаква тежест за отделните хора и тежестта на тези фактори може да се променя с течение на времето. Глобалното неравенство между страните по отношение на икономическите и социалните резултати също е в основата на сегашната тенденция към нарастваща миграция.

Около 244 милиона души през 2015 г. са квалифицирани като международни мигранти, като те са определени като лица живеещи извън страната си на раждане повече

от 12 месеца, което е увеличение от 71 милиона или 41% от 2000 г. насам¹. Тази тенденция върви ръка за ръка с увеличаване на феминизация на трудовата миграция, тъй като все повече жени мигрират не със своето семейство, а като работници. Според глобалните оценки на МОТ, от 150-те милиона работници мигранти през 2015 г. 44,3% са жени².

Миграцията е достигнала и безпрецедентно ниво на сложност, поради едновременния процес на регионализация и глобализация и припокриване на категории³. Преди около 20 години е можело лесно да се прави разграничение между страни на изпращане и приемащи страни, както и транзитни страни. Днес почти всяка страна е източник, домакин и транзитна страна по едно и също време.

С тези тенденции, които вероятно ще продължат в бъдеще, степента, до която са признати уменията на мигрантите и са свързани със смислена заетост, придобива важност. Нараства акцента върху утвърждаването и признаването на уменията (включително тези на работниците мигранти) и разширяването на двустранни и регионални споразумения за взаимно признаване. Нарастването на международните квалификации и онлайн обучения също допринасят за дебата относно потенциала на световните референтни нива⁴. Общите глобални стандарти биха могли да направят трансграничната миграция по-привлекателна в очите на потенциалните мигранти, тъй като те биха били по-малко изложени на "загуба на умове", т.е. да се налага да работят работа под своето ниво на квалификация.

Миграционните политики продължават да се развиват. Едно забележимо развитие със значителен последиците е зависимостта от по-временни програми за миграция на работната сила, за разлика от постоянната имиграция⁵. МОТ е открила световно гъбообразно нарастване на временните схеми за чуждестранни работници, които обикновено са по-строги и с по-неблагоприятни условията за прием и престой на по-нискоквалифицирани работници спрямо по-висококвалифицираните работници, и имат силни механизми за контрол на връщането, често независимо от действителните нужди на пазара на труда⁶.

Програмите за временни чуждестранни работници имат потенциални предимства пред програмите за постоянна имиграция включително и посрещане на острото търсене на

¹ UNDP. 2015. Human Development Report 2015 (New York)

² ILO. 2016a. World employment and social trends (Geneva)

³ Abel, G.J. ; Sander, N. 2014. "Quantifying Global International Migration Flows", in Science, Vol. 343, March 2014

⁴ UNESCO. 2015. Education for All 2000-2015: Achievements and challenges (Paris)

⁵ OECD.2008. International migration outlook, (Paris).

⁶ 2012. Labour Migration. GB.316/POL/1. Governing Body 316th Session, Geneva, 1-16 November.